

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Theobaldo presbytero & confessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

VITA S. THEOBALDI PRESBYTERI, EREMITAE ET CONFESSORIS, A QVODAM EIVS
contemporaneo fideliter conscripta, quam ex MS. codice excerptam
huic adiecimus Tomo.

PROLOGVS AVTHORIS.

Iunij 30.

Ntiquos dominos & bellicosos gentium victores, vel civitatu con-
ditores, nouimus loquacium poetarum praconijs, vt ita dicam, ad
sydera tolli, & longissimis annalium siue historiarum ambagibus
ad memoriã posterorum verbis crepitantibus audiuius frequen-
ter vanissimo studio lectitando laudari. Quod si laudes falsorum
Deorum seu suorum satellitum rãta efficacia verborum adornan-
tur: cur non potiùs ad ædificationem audientium Dei omnipotẽ-
tis gratuita dona quã suis fidelibus quotidie præstare non desinit.

Iohan. 6.

Attẽde qui-
bus colum-
nis ecclesia
Dei sustine-
atur.

Cant. 2.

Cur ecclesia
Dei fulciri
floribus &
stipari ma-
lis appetat.

mnij elegãtia sermonis pro vt ipse annuerit, debemus enarrare? Verus enim prophe-
ta & saluator mundi, dum de quinq; panibus & duobus piscibus quinq; milia hominũ
faciasset, turbis quarentibus se constituere regẽ, ait: Operamini non cibum qui perit,
sed qui permanet in vitam æternam. Et post pauca. Pater meus, inquit, vsq; modò o-
peratur: qui sine testimonio bonitatis suã, nullum ordinẽ seculorum patitur: qui Ec-
clesiã decus in patriarchis & prophetis inchoat, in apostolica firmitate solidat, in
martyrum victoria coronat, in confessorum munditia decorat, in virginum floribus
exornat. Verẽ inquam vsq; modò operatur: qui Ecclesiã suã, in bello rosis am-
bit, & in pace lilij vestit. Vnde ipsa Ecclesia, sponsa scilicet Dei, amoris telo vulnerata,
sanctis prædicatoribus ait: Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore languo.
Per florem quippe tenera virtus inchoantium, per malum vero solida operatio per-
fectorum designatur. Ecclesia ergo fulciri se floribus postulat: quia in firmis quibusq;
inchoantium virtutem prædicari imperat. Stipari malis appetit: quia perfectorum
mira facta fidelibus imitanda proponit. Igitur ne studiosas aures audientium, circun-
locutione verborum, offendamus, simpliciter ac fideliter, prout Deus concesserit, cur
ita prælibauimus, aperiãmus.

INCIPIT VITA.

Cap. 1.
Parentes S.
Theobaldi,
qui fuerint.

GITVR, Theobaldus bonã indolis vir, gẽte Francoꝝ, pa-
tre Arnulpho, matre verò Gisla oriũdus, territorio Seno-
nẽsi, castro autem Prunino educatus: Flos vt ita dicam, è
spinis erupit. Parentibus verò non solum nobilibus, verũ
etiam clarissimis atq; ditissimis enũuit. Cuius natiuitatẽ
à sancto Theobaldo Viennensi Episcopo proculdubiò
veracium familiarium eius relatione, & quod firmitus est,
matris eiusdem beati viri assertione prænunciatam com-
perimus. Is etenim Præsul auunculus auã sancti Theo-
baldi extitit, & ab eodem, æquiuoci nominis vocabulum
sortitus est. Qui dum aliquãdo colloquium haberet cum
matre dominã Gisla huius beati viri genitrice, inter cã-
tera ait: O generosa parens gaude & lætare, quia ex te prodiet mater, quã paritura est
magni meriti filium, qui omnibus nostrã affinitatis hominibus præminebit, & ante
Deum & homines magnus vocabitur. Huic etiam præfatio testimonium perhibuit,
quãdam bonã voluntatis pauperula, quẽ iam grauidam matrem beati viri conueni-
ens, verbis sic solatur amicis: Gaude domina, inquiens, quã in vero gestas filium, qui
apud Deum præcipuum obtinebit locum, & suorum erit gloria parentum. O decus, ò
dulcedo nectarea. Beatus Theobaldus à Præsule prædicitur sancto, à pauperula, illi e-
uangelicã viduã comparanda prænunciatur: vt veraciter illius credatur esse mem-
brum, qui à prophetis est vaticinatus, ab angelo annunciat, à militia caelestis exerci-
tus collaudatus, à stella declaratus, à magis adoratus, brachijs senis Simeonis baiula-
tus, & ab Anna vidua in templo est Deus agnitus.

Qualis sit
futurus, à
sanctis præ-
dicitur.

Cap. 2.

Redeamus ad proposita & videamus de loco vnde tantum decus emanauit. Demũ
verò ponamus nomina regum vel principum quorum temporibus vir iste flo-
ruit, vt & chronica scientiam posteris relinquamus, & ad laudem beati viri,
ex

ex quanta genecalogia prodierit, & ex quali ambitione seculi ad voluntariam paupertatem conuersus fuerit, clarius enucleare satagamus.

Pruninum castrum vbi sanctum prædiximus ortum, populosus locus est, iuris quòdam illius Odonis famosi Comitis Campaniensis, cuius propinquum beatum virum fuisse clarum est, Viguit autem temporibus Henrici Augusti, & Henrici regis Francorum, & filij eius Philippi. Qui vt adolescentiæ attigit metam, non lasciuiam secutus est mundi, sed potius quicquid præceptorum Dei auditu percipere poterat velut prudentissima apis in saluicarium memoria studebat conuehere. Mouebat animum adolescentis maximè eremitarum solitudo, quorum initium extitit Iohannes & Helias, & post eos Paulus & Anthonius. Aemulabatur victus eorum tenuitatem, vestium asperitatem, animi contemplationem, & angelorum in solitudine contubernium. His igitur & huiuscemodi facibus accensus clandestina discessione adiit quædam eremita in quadam insula Sequanæ latitantem, cui cordis sui aperuit ardorem non comburentem, sed illuminantem. Cum quo inito consilio, assumptoque Gualtero quodam milite socio, ascensis vterque, equis, cum singulis armigeris ad Rhemensem ciuitatem peruenerunt. Miles ergo Christi Theobaldus, relicta domo, patre, matre, fratribus, mancipijs, amplissimisque prædijs cum omnibus seculi pompis, quasi proximo Pascha accincturus militie cingulum, cum iam dicto socio iter arripuit. Cumque apud sanctum Remigium in prædicta ciuitate hospitati fuissent, occasione alloquendorum amicorum, armigeris atque equis in hospitio relictis, pedestri itinere noctu ad interiora pertentauerunt progressi. Inuentis verò duobus peregrinis, exuti suis optimis ac militaribus indumentis, illorumque induti refarcitis, vt ita dicam, tapinis, nudis pedibus peruenerunt ad locum, qui dicitur Pitingo, in teutonicorum videlicet regno. Ibi que multo tempore voluntariam paupertatem pro Christi amore sustinentes, cum multo labore victum sibi queritabant. Nam sicut generaliter non specialiter de Ioseph canitur in psalmo: manus eorum in cophino seruerunt, & vsque ad vilissima ac laboriosa rusticorum opera deuoluti sunt: scilicet lapides serendo fœnum è pratis secando, stabula curando, & maximè, vt idem simpliciter postea referebat, carbones ad opera fabrilis faciendæ, victum sibi cum paruo censu prouidebant. Tenuissimo igitur collecto nummorum quaestu ad sepulchrum sancti Iacobi in Galicia Hispaniæ parte nudis, vt iam diximus, pedibus perrexerunt. Cumque inde reuerterentur, diabolus in itinere humana specie assumpta, per obliquum in via se prosternens compulit virum Dei ruere. Illo Christi nomè innocente, Crucisque signo se muniente, malignus hostis euauit. Nec mirum si viro Dei praparauit casum, qui Domino nostro Iesu Christo aufus est suadere ruinam, dicens: Si filius Dei, mitte te deorsum. Treuerensem demum urbem cum collega repetens, reperto ibi patre, admodum contristatus est. Romam deinde regressus desiderio videndi sepulchrum Dei, Venetiam quasi mare transiturus, expetijt.

Amabilis igitur Domini Theobaldus hac intentione Italiæ fines oberrans, tandem peruenerit ad locum, cui vetustas Salanica nomen indidit. Perlustrato verò loco & Diuina, vt credimus, dispositione, reperit saltum adeò spatiosum, & ruinas quasi vereris ecclesiæ. Ibi post longinqui itineris fatigationem refedit, & à dominis loci, habitationis domum sibi postcens, libenter illis concedentibus impetrauit. Compacto verò paruo tugurio cõfidenter ibi habitare cœpit, & angelicam vitam in terris actitare inchoauit. Primum à carne & omni pinguedine se abstinuit. Demum verò pane hordeaceo & aqua tantummodò vsus est. Ad postremum à pane & omni potu se abstinens, fructibus tantum & herbis, earumque radicibus aliquantis annis vixit: semper vsus cilicio. Diuina igitur dispositione actum est, vt proficientibus meritis, omnes ecclesiasticos gradus vsque ad sacerdotium in Vincentina Ecclesia adipisceretur, præsidente eiusdem ecclesiæ cathedræ Sindekerio Præsule, viro in Ecclesiasticis & secularibus negotijs strenuissimo.

Iam verò quis explicet dignè, quas cruces corpori suo sæuus persecutor induxerit, cum cotidie crucem suam baiulando Christum secutus fuerit, quis dignè valeat enarrare? Quinquænio igitur, vt eius fideles & familiares contestantur, nunquam iacendo, sed sedendo somnum percepit, & hoc tanta peregit cautela, vt quasi tota nocte in somno mansurus, diligenter pannis tegetetur. Post abscessum verò ministri sui, statim exurgens conticinij tempora in precibus & laudibus Dei, extensis manibus continuabat. Hora verò surgendi ad matutinales hymnos, vt suos lateret, ad stratum proprium regrediebatur. Illud autè stratum primò quidè quadam arrha æqualis superficiem extitit, substrato quodam lineo linteolo, & capite admoto trunco durissimo, super.

Quo tempore vixerit, et quæ eius fuerit patria.

Assumit sui instituti socium.

Frequentat faciem in S. Remigio, vbi Rhemensis Patroni.

Psal. 80.

Vexatur à diabolo.

Matth. 4.

Cap. 3.

Attende vitam Dei in vultu & vestitu abstinentiam. Ordinatur sacerdos.

Lectus eius qualis fuerit.

superadditoq; lanceo pileo sua peregrinationis ab aestu defensore. Demum verbò, cum omnia corporis sui membra armasset supradicto linteolo suppositis cistium, & pro archa vsus est quodam lato & dolatili ligno. Biennio autem expleto, ex quo vir Dei iam dictum coeperat incolere locum, socius eius Gualterus cum bona confessione natura soluit debitum, & vt credimus, coniunctus numero fidelium.

Cap. 4.
Iacob. 1.

Signo Cru-
cis daemone
fugat.

Beato igitur Theobaldo non defuerunt tentamenta antiqui hostis, ne videretur illius beatitudinis expers, de qua Iacobus ait: Beatus vir qui suffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se. Nempè quadam nocte, ipso in fratre recumbente, nec tamen dormiente, malignus spiritus, magna vi quatiens parietem affuit, & virum Dei, ad nocturnales hyminnos nominatim compellans, surgere hortabatur. Cumque ille motus his clamoribus, quendam e fratribus se vocare putaret, ad cellulam eius properauit, huncque quiescentem, obserato ostio, inuenit. Diabolica igitur cognita illusione, Trinitatem sanctam inuocauit hostem, muniendo se signo Crucis, fugauit, & eum quasi rusticorum multitudinem securibus syluam prostrantium discedere audiuit.

Quodam tempore, sancto legationem pacis agente, dum in plaustro sedens apud Leonicum caltrum flumen nouum pertransiret, nam præ defectu pedum non valebat longius progredi, diabolus eum in flumen conatus est precipitare. Vna enim ex rotis plaustris subito nasquã comparuit. Tam non præualuit inimicus vt virum Dei aliquatenus humectaret, sed ita à voragine fluminis, ac si leuis pluma siue bñota in humectatus exiliuit.

Cap. 5.

Sancti An-
geli eum vi-
sitant.

Iosue 1.
Iudic. 1.

Hactenus in nocte laborum vel tentationum narrationis iter direximus. Nunc ad ea, quæ plena sunt gaudijs, sicut in die honestè ambulantes, succingamur. Sapè & frequentius, vt veraces & cauti eius familiares, Christo teste, affirmant, visione Angelica hic beatus meruit visitari, & aliquando in specie columbæ, aliquando in specie viri, & in alijs schematibus, quæ ipse solus nouerat, spirituum superiorum affatibus dignus fuit mulceri. Quadam die cum sua commissa lugeret, & more Caleph filia irriguum inferius, & irriguum superius suspiraret, vox ad eum facta est: Noli flere, dimissa sunt tibi peccata tua.

Eodem tempore sancti Hermogoras & Fortunatus, in quorum honore oratorij cellula habebatur consecratum, cum magna ei claritate apparuerunt atque dixerunt: Gratiam & benedictionem à Deo consequaris, qui tam sedulo nostri memoria huic ecclesiæ deseruis.

Odo eius mi-
nister per-
sacrificium
Missæ sana-
tur.

Eadem tempestate quidam eius minister nomine Odo nimia febris & fici additus erat infirmitati, ita vt in promptu putaretur vitam exalare. Cumque sæpius precaretur sanctum pro se orare, primò quidem renuit, & columbina, vt erat simplicitate respondit: Dei voluntati contraire timeo, cuius nutu te esse infirmum cognosco. At vbi vidit ingrauescente morbo, mortè imminere fidei ministro, dolens de eius absentia, iussit eum ferri ad ecclesiam. Cumque eo præsentem Missarum sacrificia celebraret, mysterijs Christi illum participauit. Eadem hora frater ad cellulã suis pedibus redijt, qui aliorum adminiculo fuerat delatus.

Cant. 8.
Mater suo
filio adhæ-
ret Deo ser-
uitura.

Audientes igitur pater & mater inclutam famam, beati filij, cum multa nobilitate ad eum venerunt, eiusque visione nimium gauisi sunt. O quantis lachrymis mater exuberavit, cum gauderet inuentum, quem doluerat amissum? & inter lachrymosa suspiria dubitabat, penè quid mallet, quia & patriam cum viro & liberis volebat deserere, nec ab vnica dilectionis filio Theobaldo volebat separari. Tamen amor filij, immò amor Christi vicit amorem seculi. Nam abruptis omnibus retinaculis seculi, soli Domino Deo cum filio seruitura adhesit. Fortis enim est, teste Salomone, vt mors dilectio. Per filij dilectionem ad Dei peruenit charitatem, & quæ magnam in mundo possederat prædiorum amplitudinem, vnus breuis cellulæ cum filio Deo famulatura elegit solitudinem. Cui filius cum tanta humilitate obsecutus est, vt non facile queat enarrari. Ex hoc verbo eius obsecutus est argumentari, quòd nullo hÿemis rigore, nulla frigoris inclementia ingruente, à conspectu reficietis matris, nec ad modicum passus est abesse.

Cap. 6.

Biennio igitur hic beatus ante suum transitum ab omni tentatione diaboli, ab omni pollutione carnali, suis credulis fratribus, se perhibuit immunem. Quo tempore ita vulneribus corporis ita oblitus fuit, vt aliquando neque gressum figere, neque manum etiam ad os ducere valeret. Supernus enim artifex vas electionis sibi aptum, igne

DE S. THEOBALDO CONFESSORE.

igne tribulationis & lima infirmitatis, voluit septuplum purgare, vt cum sine rubigine, in domo beati faceret habitare. Illud verò magis stupendum est: quòd nullo genere infirmitatis, nulla defestione carnis ab proposito rigore ieiunij potuit flecti, ingrauescente ergo vlcerum valetudine, & sciuit & praxidixit in proximo se migraturum. Cumque duodecimus annus volueretur, ex quo patriam reliquerat, nam tribus annis peregrinatus est, & nouem in solitudine mansit, ad extrema perductus, vigore corporeo coepit omninò destitui. Accersito verò Petro Abbate præ omnibus sibi in amicitia familiariter iuncto, qui ei eodem anno monachicum schema sacrauerat, commendat illi matrem, suosque filios spirituales, cum totius eremi cura. Ante tertium diem suæ migrationis quinq; grauisissimus terra motus extitit, ex quibus quidam à foris stantes, omnes verò in cellula sancti astantes senserunt. Unde conijcitur illius maiestatis præsentiam migranti affuisse: de quo dicitur. *Qui respicit & facit eam tremere.* Testantur, autem qui affuerunt, durum cum mortis gustasse calicem. Nec mirum. Illi enim adhaferat, qui pro nobis peccatoribus, à ludæis morte turpissima condemnatus, peccata nostra ipse portauit, cuius liuore sanati sumus. Cumque diu in agonia deludaret, quidam è familiaribus diuinitus, vt credo, inspiratus, quosdam è popularibus astantes, blanda voce discedere suasisit. Quibus recedentibus, viatico Domini corporis accepto, cum sapius iterasset: *Domine miserere populo tuo, diuinis fatigatum officijs spiritum reddidit, suis plorantibus, angelis gaudentibus.* Qui autem sancto corpori propius astabant, testati sunt, quòd nec tenuis macula illum fuscasset, sed quodam resurrectionis decore eius vultus niteret. Migravit autem pridie Calèdas Iulij: Indictione quarta: Henrico filio, Hèrici Augusto, auxiliante Domino nostro Iesu Christo, qui in Trinitate perfecta viuuit & regnat Deus per omnia secula seculorum, Amen.

S. Theobaldus nulla aduersitate leditur. Commendat matrem, & discipulos suo Abbati.

Psal. 108.

Feliciter obdormit in Domino

Vincentini igitur comperto sancti obitu, vnà omnes ad officium funeris ruere, clerus, omnis plebs vrbana & rustica in vnâ coiere sententiam. Armati & inermes, iuuenes & senes non solum ab vrbe, sed etiam à vicinis castris eruperunt: & magna vis solitudinem penetrantes, ab ecclesia cellula eius beati viri glebâ sustulerunt. Residui verò, qui in ciuitate resisterant, matronæ pueri & puellæ obuiam sancto corpori processerunt, duobus ab vrbe milibus in loco, qui dicitur ad Curtem, vbi geruli beati corporis quieuerunt.

Cap. 7.

Postera die feria secunda tertia die mensis Iulij cum magna frequentia & tripudio populorum conditum est corpus sanctum in basilica sanctæ Mariæ semper virginis, ad cuius titulum sacerdotij functus est honore. Per omnia benedictus Deus, qui facit mirabilia magna solus. Post tumulationem beati Theobaldi placuit diuinæ maiestati annuente beata Dei genitrice Maria, cooperantibus Leontio & Carposoro, in quorû basilica idem requiescit, mirificare sanctum suum virtutibus & miraculis.

Sepellitur in templo Mariæ genitricis Dei.

Sequuntur miracula.

Alta villa dicitur castrum ab vrbe Vincentia, quinque distans milibus, vnde quædam foemina acie oculorum damnata, dum sancti expetisset tumulum, Deo fauente luminis recepit officium.

In eadem ciuitate Vincentia quædam foemina oculorum simili lumine priuata, dū Dei implorat misericordiam, & sancti implorat clementiam, pristinum recepit visum.

Res est manifestissima, persona nota, nomen quia in promptu est, omisimus. Nomen eius: castrum Prixinum dicitur, vnde alia foemina pari infortunio capta adueniens, ad sepulchrum sancti similem adepta est medelam.

Tres cæcæ mulieres illuminantur.

Quidam claudus gressu & membris contractus, cuius Beneuentan⁹ ad sepulchrum eius, clementiam Dei implorans, compagibus membrorum solidatis exiliuit.

Alia persona supradicti sexu vigore membrorum destituta, manuum atque gressuum robore dissoluta, quæ beati Theobaldi mausoleum frequentans, eius interuentu ad propria redijt, firmato gressu. Villa dicitur Castranedrum vbi morabatur, hanc adeptam medelam.

Duo claudi curantur.

O intelyta Venetia, etiam tu experta es herilem virtutem. Nam quædam sub specie religionis, mutato habitu velata, ariditate manûs fuerat debilitata: Hæc tuis illata ab oris, præsentibus populorum turbis, officium manûs recepit sancti Theobaldi meritis.

Cap. 8.

Aliud miraculum.

Placuit Diuinæ maiestati, interuentu beati THEOBALDI geminare miraculum

culum, eum eiusdem regionis indigenam cæcum puerum reduxit ad pristinam oculorum claritatem. Quod miraculum quàm celebre, quàm credibile coram milia populi circumstantis me, testantur. Et hoc etiam memorabile quòd eadem hora vespertina scilicet à clero celsa voce modulabatur antiphona.

Iohan. vii. Multa quidem & alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ nò sunt scripta in libro hoc. Ponamus aliud miraculum, quod quamuis sit ordine temporis præposterum, tamen necessariò est permutatum. Puer de Villa noua Venerens nomine, pede & brachio paralyticus, in publico & celebri conuentu fidelium, (vtpote octaua Paschæ die, & præsentia sancti corporis) gratulanter congregatorum, dum ad eius adductus fuisset oratorium, gressus & manus cœpit vsum, & multo fauore suorum, sospes repetijt domum.

Paralyticus restituitur integritati. Quidam de Nouaria ciuitate Italiae, non quidem pro aliquo reatu, sed spontè, in brachio gestans circulum ferreum, peruenit ad Sancti sepulchrum. Cumque ibidem peruigilaret, & ad candelam quæ casu à candelabro ceciderat erigendam vincitum brachium extendisset circulus ferreus contractus, magno tinnitu crepitàs, à brachio dissiliuit.

Aliud miraculum. Alter Thuronensis nomine Martinus vtroque brachio manicis ferreis astrictus, post multorum sanctorum locorum circuitiões, adhuc Sancto superstitè, ad solitudinis locum, quo isdem Beatus morabatur, peruenit, eumque, pœna suæ & reatus conscium reddidit, & fraticidâ se esse lamentabiliter manifestauit. Cui Sanctus propositum tuum ad sepulchrum Saluatoris iter peragere suast, eique prophetica voce dissolutionem vnius brachij prædixit. Perrexit ergo & iuxta viri Dei verbum apud Dominicum sepulchrum vnius brachij gauisus est dissolutione. Reuersus ab Hierosolymitano itinere, Beato iam ab hoc seculo, tràssato cum magnis lachrymosisque querimonijs eius expetens sarcophagum, his verbis cœpit eum increpare: Tu, inquit, iussisti me ire & reuerti, ecce veni, & te superstitem non inueni, miserere mei sancte Dei, miserere infelicitati meæ. Solue reum, consolare peregrinum, qui tuo iussu tantum peragraui spatium. Illo ista prosequente, & alia multa, repentè circulus ferreus à brachio cum strepitu longè exiliens, crepuit, astantesque magno gaudio repleuit. Hæc quæ retulimus, ab ore ipsius, de quo res agitur, didicimus.

Cap. 9. Quaternorum cæcorum generaliter exequimur illuminationem, quorum vnus se nex à iam dicta ciuitate Nouaria: à Lanagno puer: tertius à Taurinensi comitatu: quarta quæ & puella à Colonia castro noscuntur aduenisse. Sed puer in gradibus ecclesiæ, antequam Sancti contingeret sepulchrum illuminari meruit. Taurinensis verò dum alterius existeret pedissequa, solus & pedester post illuminationem ad sepulchrum Sancti viri, vt proposuerat, constanter arripuit iter.

Alius puer cæcus illuminatur. Nuper quoque, fidelibus populis celebrantibus festum Dominicæ ascensionis multa populorum astantè frequentia & vigiliarum excubias obseruante Foruiliensis puer cæcus ad beati Theobaldi mausæolum, oculorum recepit officium.

Itè alij duo. Gemini præterea cæci, vnus de Matulino, alter de Paucilingo, caligine terræ cæcitate absentes luci, dum beati viri implorarent auxilium, oratum meruerunt recipere visum.

Curatur hydropticus. Quidam hydropticus ab Axano adueniens ad eiusdem Beati vnam deformi ventris tumore sedato, in columis sese recepit natiuo solo.

Duo debiles sanantur. Duo debiles, vnus attractus genu, alter priuatus gressu, vehiculo vsi alieno, post diurnam membrorum dissolutionem, ad sepulchrum ipsius receperunt, officij corpori firmitatem.

Conclusio Autheris. Si volumus cuncta percurrere, verba antequam miracula, deficient. Ponamus metam locutioni, quia non est possibile singulatim enumerare quot cæci, quot debiles vel ægroti seu varijs passionibus addicti, quot energumeni ad eius tumulum sunt sanitati adepti. Testem inuoco habitatorem eius, Spiritum sanctum, me multa cognita prætermisisse, & de magna sylua vix paucos ramos perstrinxisse.

FINIS.